

Sygn. akt VIII U 580/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 kwietnia 2021 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

na posiedzeniu niejawnym w składzie:

Przewodnicząca sędzia Anna Capik-Pater	

po rozpoznaniu w dniu 29 kwietnia 2021 r. w Gliwicach

sprawy L. Ś.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury górniczej

na skutek odwołania L. Ś.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 19 lutego 2021 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) sędzia Anna Capik-Pater

Sygn. akt VIII U 580/21

UZASADNIENIE

Decyzją z 19 lutego 2021r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na podstawie przepisów ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz.U. z 2021r., poz. 291, ze zm.) odmówił L. Ś. prawa do emerytury górniczej na podstawie art. 50a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych podnosząc, iż ubezpieczonemu zostało już ustalone prawo do emerytury górniczej.

Odwołanie od tej decyzji złożył ubezpieczony L. Ś. wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do spornego świadczenia i ustalenia jego wysokości zgodnie z regułą określoną w art. 53, ust. 4, z zastosowaniem nowej kwoty bazowej do części socjalnej tej emerytury. W uzasadnieniu powołał się na orzeczenie Sądu Apelacyjnego, które w jego ocenie pozwala na kilkukrotne przyznanie prawa do emerytury górniczej na innych podstawach prawnych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko, zaznaczając równocześnie, że ubezpieczony od 8 sierpnia 2006r. jest uprawniony do emerytury górniczej określonej w art. 48 powołanej wyżej ustawy emerytalnej. Dalej ZUS wskazał, iż od 1 maja 2020r. odwołujący jest uprawniony do emerytury górniczej określonej w art. 50a, ust. 2, tj. z tytułu ukończenia 50 roku życia, wysokość której ustalono zgodnie z regułą określoną w art. 53, ust. 4, z zastosowaniem nowej kwoty bazowej do części socjalnej tej emerytury. Z

kolei obecnie odwołujący nie może uzyskać prawa do emerytury górniczej na podstawie art. 50a, ust. 1, a tym samym mimo w jego wypadku nie znajdzie zastosowania art. 53, ust. 4 w zw. z art. 21 ustawy emerytalnej.

Sąd ustalił co następuje:

Odwołujący L. Ś. urodzony (...), od 8 sierpnia 2006r. pobiera emeryturę górniczą bez względu na wiek, przyznaną na podstawie art. 48 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz.U. z 2021r., poz. 291, ze zm.), w związku z udowodnieniem ponad 25 lat pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pod ziemią.

Po przyznaniu prawa do tego świadczenia skarżący podjął w roku 2006 zatrudnienie i po przepracowaniu ponad 30 miesięcy w dniu 26 maja 2020r. zgłosił wniosek o przyznanie mu prawa do kolejnej emerytury górniczej oraz ustalenie jej wysokości z przyjęciem do części socjalnej kwoty bazowej obowiązującej w dniu zgłoszenia wniosku o to świadczenie. Decyzją z 30 czerwca 2020r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury górniczej na podstawie art. 50a, ust. 2, tj. w związku z osiągnięciem wieku 50 lat i udowodnieniem ponad 25 lat pracy górniczej. Wyrokiem z 14 września 2020r., w sprawie VIII U 984/20 Sąd Okręgowy w Gliwicach zmienił powyższą decyzję odmowną i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej na podstawie art. 50a, ust. 2, tj. w związku z osiągnięciem wieku 50 lat i udowodnieniem ponad 25 lat pracy górniczej łącznie z okresami pracy równorzędnej z pracą górniczą. Ustalając wysokość tego świadczenia, w wykonaniu powyższego wyroku, ZUS decyzją z 26 października 2020r., zgodnie z art. 21 ustawy emerytalnej przyjął podstawę wymiaru wcześniej pobieranej emerytury górniczej, z tym że zgodnie z art. 53, ust. 4 tej ustawy do części socjalnej świadczenia przyjął kwotę bazową obowiązującą od 1 marca 2020r.

Po przyznaniu prawa do kolejnego świadczenia skarżący w dalszym ciągu kontynuował zatrudnienie jednak do chwili wydania zaskarżonej decyzji nie przepracował ponad 30 miesięcy.

Następnie w 26 stycznia 2021r. L. Ś. złożył w organie rentowym, tj. Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., wniosek w sprawie rozpoznania uprawnień do kolejnej emerytury górniczej i ustalenia jej wysokości z uwzględnieniem w części socjalnej świadczenia, kwoty bazowej obowiązującej w dniu zgłoszenia ponownego wniosku emerytalnego.

Rozpoznając wniosek ubezpieczonego, w oparciu o przepisy art. 50a, ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz.U. z 2021r., poz. 291, ze zm.) ZUS uznał, iż ubezpieczony dwukrotnie uzyskał już prawo do emerytury górniczej i w konsekwencji nie może po raz kolejny uzyskać prawa do tego samego świadczenia na podstawie tego samego przepisu, co poprzednio.

Zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił odwołującemu prawa do emerytury górniczej wieku 55 lat, a tym samym do obliczenia jej wysokości z zastosowaniem do części socjalnej, kwoty bazowej obowiązującej w dniu złożenia wniosku o to świadczenie.

Odwołujący domagał się żeby po przyznaniu mu prawa do emerytury górniczej z wieku 50 lat, przyznać mu obecnie prawo do emerytury górniczej z tytułu osiągnięcia wieku 55 lat i następnie wyliczenia jej wysokości w oparciu o art. 53, ust. 4 ustawy emerytalnej, gdyż w jego ocenie, powołane przez niego orzeczenie sądu Apelacyjnego pozwala na kilkukrotne przechodzenie na kolejne emerytury.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o akta emerytalne odwołującego – dołączone do akt sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego, L. Ś. nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 50a, ust 1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych górnicza emerytura przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) ukończył 55 lat życia;
- 2) ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1;
- 3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W myśl ust 2 tego przepisu wiek emerytalny wymagany od pracowników: kobiet mających co najmniej 20 lat, a mężczyzn mających co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wynosi 50 lat.

Ubezpieczony L. Ś. urodził się (...) i złożył wniosek o emeryturę w dniu 26 stycznia 2021r., niezależnie od powyższego posiada przyznane prawo do emerytury górniczej bez względu na wiek z tytułu wykonywania 25 lat pracy górniczej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pod ziemią oraz prawo do emerytury górniczej z tytułu osiągnięcia wieku 50 lat.

Co prawda ubezpieczony, od momentu przyznania emerytury górniczej z tytułu ukończenia 50 roku życia, nie wykazał ponad 30 miesięcy zatrudnienia, jednak formalnie złożył on wniosek o kolejną emeryturę górniczą i osiągnął wiek 55 lat i przedmiotem sporu pozostawało rozważenie, czy spełnia on przesłanki niezbędne do nabycia prawa do kolejnej emerytury górniczej. Zdaniem Sądu przepis art. 50a omawianej ustawy przewiduje prawo do jednej takiej samej emerytury górniczej niezależnie od tego, że w ustępie 1, pkt 1 zawiera wymóg ukończenia 55 lat życia, a w ustępie 2 wymóg ukończenia 50 lat życia.

Mimo więc ujęcia przesłanek do emerytury górniczej w dwóch odrębnych ustępach przytoczonego przepisu, jest to rodzajowo tożsame świadczenie i ukończenia przez ubezpieczonego, pobierającego już emeryturę górniczą – obok innych warunków – wieku 55 lat, nie daje mu uprawnienia do starania się o nową, inną od dotychczasowej, emeryturę górniczą.

Sąd miał na uwadze, że ubezpieczony powoływał się w swoim odwołaniu na wyrok Sądu Apelacyjnego, który w jego ocenie pozwala na kilkukrotne przyznanie prawa do emerytury górniczej na innych podstawach prawnych. Sąd orzekający w niniejszej sprawie podziela to stanowiska, zwraca jednak uwagę, iż w powołanym przez ubezpieczonego stanowisku Sądu Apelacyjnego chodzi o kilkukrotne przechodzenie na kolejne „inne” emerytury, nie zaś na takie same świadczenie. Nie można w tym miejscu rozpatrywać stanowiska Sądu Apelacyjnego od rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w Gliwicach, od którego apelację rozpoznawał Sąd Apelacyjny. I tak wyrokiem z 24 stycznia 2019r., w sprawie III AUa 2351/18, Sąd Apelacyjny w Katowicach oddalił apelację organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z 10 października 2018r., sygn. akt VIII U 2528/18, mocą którego Sąd Okręgowy zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z 30 sierpnia 2018r. i przyznał prawo do emerytury górniczej. Z treści uzasadnienia tego rozstrzygnięcia wynika, że decyzją z 30 sierpnia 2018r., ZUS odmówił prawa do emerytury górniczej ze względu na wiek, wnioskodawcy który już wcześniej nabył prawo do emerytury górniczej bez względu na wiek. Tym samym wbrew temu co podnosi odwołujący w niniejszej sprawie, Sąd Apelacyjny w sprawie III AUa 2351/18 nie uznał, iż możliwe jest nabywanie prawa do kolejnej emerytury górniczej ze względu na wiek, z tytułu osiągnięcia kolejnego progu wiekowego, określonego w innym ustępie tego samego przepisu.

W tym miejscu należy zgodzić się z poglądem wyrażonym w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 5 marca 2013r., sygn. akt III AUa 1117/12, gdzie Sąd ten wskazał, iż przewidziana w art. 50a ustawy emerytalnej górnicza emerytura, której nabycie ustawodawca wiąże z osiągnięciem stosownego wieku, uzależnionego od określonego

okresu pracy górniczej przewidzianej w art. 50c ust. 1 ustawy emerytalnej – pomimo, iż warunki do jej uzyskania określono w dwóch odrębnych ustępach tego przepisu, faktycznie stanowi rodzajowo tożsame świadczenie.

Tak więc w obecnym stanie faktycznym i prawnym, brak jest możliwości przyznania ubezpieczonemu prawa do emerytury górniczej, o której mowa w art. 50a, ust. 1 ustawy emerytalnej, wobec wcześniejszego nabycia przez niego prawa do tej emerytury na podstawie art. 50a, ust. 2 tej ustawy.

Odnosząc się z kolei ściśle do żądania ubezpieczonego, aby dokonać przeliczenia jego świadczenia po przepracowaniu 30 miesięcy, tj. w sposób wynikający z przepisu art. 53, ust. 4 ustawy emerytalnej, należy wskazać, iż w myśl art. 53, ust. 3 i 4 ustawy o FUS emeryturę, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru świadczenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, oblicza się od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji przypadających do dnia nabycia uprawnień do emerytury. Przepisu ust. 3 nie stosuje się, jeżeli zainteresowany po nabyciu uprawnień do świadczenia, którego podstawę wymiaru wskazał za podstawę wymiaru emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Tym samym ubezpieczony by uzyskać prawo do wyliczenia wysokości świadczenia, zgodnie ze swoim wnioskiem, winien w pierwszej kolejności spełniać warunki do przyznania prawa do emerytury na innej podstawie prawnej, niż dotychczas przyznane świadczenia. Nie można bowiem przyjmować reguły określonej w art. 53, ust. 4 bez równoczesnego uwzględnienia przepisów art. 53, ust. 3 i art. 21, ust. 2, pkt 1 w zw. z ust. 1.

Przeliczenie określone w art. 53 ust. 4 w związku z ust. 3 ustawy dotyczy bowiem tylko sytuacji, gdy ubezpieczony pobierał wcześniej emeryturę, po czym osiąga warunki do emerytury na innej podstawie prawnej i występuje o przeliczenie emerytury w trybie art. 53 ust. 3 i 4. Tego typu sytuacja miała już miejsce w przypadku wnioskodawcy i kwota bazowa w zakresie składnika socjalnego została już zgodnie z tym przepisem przeliczona po uzyskaniu wieku emerytalnego 50 lat. Powołany przepis nie znajduje obecnie kolejnego zastosowania po podleganiu co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym po nabyciu prawa do emerytury, bez równoczesnego spełnienia warunków ustawowych do kolejnej emerytury. Wynika to jednoznacznie z odwołania się przez art. 53 ust. 3, a co za tym idzie także ust. 4, do sytuacji, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy.

Podobne stanowiska zajął Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z 14 marca 2013r.

w sprawie III AUa 88/13 (LEX nr 1289790), gdzie wskazano, że „Możliwość uwzględnienia nowej kwoty bazowej do tzw. "części socjalnej" świadczenia istnieje tylko wówczas gdy po nabyciu prawa do świadczenia zainteresowany podlega przez okres co najmniej 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu. Zwrot "po nabyciu prawa do świadczenia" nie oznacza każdego dowolnie wybranego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu, ale tylko okresu przypadającego pomiędzy nabyciem prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym a nabyciem prawa do emerytury w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego. Przepis art. 53 ust. 4 u.e.r.f.u.s. nie stanowi samoistnej podstawy do obliczenia wysokości emerytury, ale jest związany z ustaleniem prawa do świadczenia. Tylko zatem przy ustalaniu prawa do emerytury (kolejnej) jest możliwe zastosowanie tego przepisu.” Porównaj również wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 27 marca 2013r. w sprawie III AUa 1331/12 (LEX nr 1298940).

Reasumując w ocenie Sądu, ubezpieczony nie spełnia przesłanek niezbędnych do przyznania mu prawa do emerytury górniczej na innej podstawie prawnej. Skoro zatem nie może mu być przyznane nowe świadczenie, nie może być również na nowo ustalona jego wysokość, w sposób określony w art. 53, ust. 4, w zw. z ust. 3 tej ustawy.

Biorąc wszystkie powyższe względy pod uwagę Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

(-) sędzia Anna Capik – Pater